

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань інтеграції України

до Європейського Союзу

6 червня 2025 року

Веде засідання голова Комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Чудово. Дуже дякую.

Тоді, колеги, маємо можливість розпочати позачергове засідання нашого Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу. Маємо невеликий порядок денний саме для того, щоби максимально підготувати ті законопроекти, які мали би і могли би виноситися на наступне пленарне засідання, де або ми визначені головним комітетом, або євроінтеграційний законопроект, підготовлений до другого читання.

Чи є якісь зауваження, колеги, до порядку денного, чи доповнення? Якщо немає, тоді пропоную голосувати за проект порядку денного.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення одностайне.

Переходимо до розгляду першого проекту закону: це проект Закону про ратифікацію Угоди (у формі обміну листами) між Урядом України та Європейським космічним агентством про відновлення дії Угоди між Урядом України та Європейським космічним агентством щодо співробітництва у використанні космічного простору в мирних цілях (реєстраційний номер 0311 від 12 травня 2025 року).

Колеги, я нагадую, що ми з вами його розглядали як не головний комітет попереднього разу. І вирішили комітетом звернутися до Голови Верховної Ради з огляду на предмет регулювання цього акта переспрямувати цей законопроект на нас як на головний комітет. Вибачте, колеги, в когось включений мікрофон.

Тому ми зараз із вами де-факто вдруге його розглядатимемо, сподіваюся трошки більш детально. І я бачу, що до нас долучився заступник Міністра Мінстратегпрому пан Дмитро Грищак. Пане Дмитре, вам слово, будь ласка, для представлення.

ГРИЩАК Д.В. Дякую. Доброго дня, шановні депутати, шановні колеги! Дмитро Грищак, заступник міністра.

У нас існує декілька базових документів по роботі в космічній галузі з Європейським Союзом, в тому числі є така у нас угода від 2008 року, Угода між Урядом України та ЄКА щодо співробітництва у використанні космічного простору в мирних цілях. Його дія закінчилась, він на п'ятирічний період розрахований і 24.02.24 року закінчилась його дія.

Цим законопроектом ми продовжуємо дію цієї базової угоди на п'ять років, до 2029 року. Цей законопроект розроблений ДКАУ. З нами виконуючий обов'язки Голови ДКАУ, більш предметно розповість нам. Зі всіма цей законопроект погоджений, знаходиться в комітеті, схвалений урядом.

Володимир Сергійович, будь ласка, Міхеєв, два слова щодо угоди і переваг, які нам надає це співробітництво.

МІХЕСВ В.С. Дякую, шановні Іванна Орестівна, шановні члени комітету.

Так, як вже казав Дмитро Вікторович, проект закону України був розроблений з метою виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності і зазначених цією угодою. Угода, яка закінчилась, термін її закінчився. Фактично ніяких кроків не було по ній зроблено, тому що в бюджеті не закладалися гроші на вступ до Європейського космічного агентства. В цьому році бюджетом передбачено там вместо 1 мільйона євро для вже реальних заходів і для фінансування наших підприємств з Європейського космічного агентства. Вже Європейським космічним агентством підготовлена імплементаційна угода, яку потрібно підписувати на базі цієї угоди, яка досі не ратифікована. Це не дуже розуміють європейці, чого в нас таке є зволікання.

Ще в липні минулого року була підписана угода, яку прохання в пріоритетному порядку як можна швидше ратифікувати, щоб вже в цьому році можна було конкретні кроки і конкретні проєкти запускати, фінансувати з Європейським космічним агентством. Якщо є якісь запитання, я відповім.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Володимире.

Я хотіла б звернути увагу, якщо в липні минулого року підписана угода, а у Верховну Раду вона заходить 12.05.2025, да? – тобто менше ніж місяць тому, то, звичайно, у нас питання до уряду: чому саме уряд майже рік думав про те, як, в який спосіб її спрямувати до Верховної Ради України? Ми у Верховній Раді, як ви бачите, і безпосередньо в нашому комітеті точно не затягуємо ці процеси, а навпаки, максимально намагаємося це пришвидшити.

Якщо можна, тільки дуже коротко, просила би вас поінформувати народних депутатів про те, а що саме на цей рік ви очікуєте від цього співробітництва, на 2025 рік.

МІХЕСВ В.С. Дійсно, там ніяких... Це бюрократичні проволочки уряду, ніяких нема питань до Верховної Ради, до комітету. І дуже вдячний, що ви взяли на себе ініціативу щодо як можна швидше його ратифікувати.

На цей рік ми плануємо заключити імплементаційну угоду. По цій імплементаційній угоді ми перераховуємо в Європейське космічне агентство мільйон євро, які йдуть на наші підприємства по семи проєктах, які вже погоджені з Європейським космічним агентством.

В Європейському космічному агентстві не так все тяж просто було щодо прийняття такої дорожньої карти. Там процес вступу до Європейського космічного агентства трохи схожий на вступ в ЄС. Всі члени Європейського космічного агентства повинні були проголосувати. Ми багато працювали з країнами-членами Європейського космічного агентства, і таке голосування там відбулося.

Тому у нас є реальний шанс, якого не було в минулі роки, виконати ці процедури, які потрібні для того, щоб стати повноправним членом Європейського космічного агентства і вже приймати участь в усіх проєктах, щоб наші підприємства мали можливість приймати участь у всіх проєктах Європейського космічного агентства як вже повноправний член.

Тому в цьому році ми розпочинаємо ці проєкти. Проєкти розраховані на два-три роки. І десь за такий період, ну, це дуже швидкий період, тому що по практиці інших країн десь п'ять років їм було потрібно, щоб пройти цей шлях до того, щоб стати членами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

ГРИЩАК Д.В. Пані голово, дозвольте ще два слова?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка.

ГРИЩАК Д.В. Схвалений урядом розпорядженням 796 від 23-го року план заходів по вступу, план дій щодо інтеграції України до ЄКА. Створена міжвідомча робоча група така в Україні. Головою робочої групи є наш міністр, заступником є я, ми проводимо на постійній основі, там визначений термін, роботу відповідно до плану інтеграції. Тобто те, що каже Володимир Сергійович, у нас є реальний шанс активізувати цю роботу завдяки такому базовому документу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую, пане Дмитре.

Я просто хочу уточнити. Ця угода зараз у вигляді обміну нотами чи там обміну листами, вона продовжує наше співробітництво на п'ять років. Пан Володимир говорив про членство в Європейському космічному агентстві. То членство, це тільки на п'ять років, чи що, чи що я недочула чи недорозуміла?

МІХЕЄВ В.С. Ні. Членство – це вже на постійній основі. Ця угода діє до набуття членства. І членство ми зараз там плануємо набутти за три роки. І от зараз країни, які там не були згодні, щоб нас прийняти членами Європейського космічного агентства, – там дехто боявся конкуренції, там дехто із зрозумілих там підстав, можливо, там з Російської Федерації якийсь там слід є, – всі проголосували одноголосно.

Тому у нас дійсно зараз є такий шанс. Це базова угода, на яку опирається Європейське космічне агентство щодо заключення імплементаційної угоди. Для них вона діюча. Вони вже імплементаційну угоду теж нам вислали, но ми не можемо її далі рухати, поки ратифікованої у нас немає угоди.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, чи є у інших членів комітету до pana Дмитра чи pana Володимира якісь запитання? Немає.

Урядовий офіс, будь ласка, пане Олександрє.

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, Іванна Орестівна, добрий день, колеги. Ні, у нас немає застережень до угоди.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я знову так розумію, оскільки урядовий законопроект, то погоджений всіма міністерствами, я думаю, що і в інших міністерств немає ніяких застережень.

Тому, колеги, якщо немає інших пропозицій, я б тоді пропонувала ухвалювати рішення – рекомендувати Верховній Раді підтримати цей законопроект за основу і в цілому. Якщо немає інших пропозицій, то ставлю це на голосування. Хто – за, прошу висловитися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Чудово, колеги, маємо 7 членів комітету. Рішення ухвалене одностайно. Дякую, пане Дмитре.

ГРИЩАК Д.В. Пані Іванна, щиро вдячний вам за підтримку і в стислий термін, у нас реально є така можливість.

І два слова ще я хочу сказати. У нас була проведена зустріч з Єврокомісаром Кубілюсом нещодавно, бо у нас ще... *(Не чути)*, де активно по космосу, по участі в космічних компонентах програми ЄКА, Євросоюзу. Цей окремий трек, ми проводили в декілька зустрічей, і в цьому році така динаміка набуває активізації нормальної. Тобто йдемо далі на базових документах.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Ми тільки вітаємо, за нами затримки точно не буде. Більше того, як показує досвід, саме за поляганням комітету, якщо ми там є головним, то відразу буквально після ухвалення нашого рішення на наступне засідання пленарне нам вдається виносити наші законопроекти як пріоритетні на голосування вже Верховної Ради України. Тому, сподіваємося, на наступне пленарне засідання якраз буде розглянуто і цю угоду.

Дякую.

ГРИЩАК Д.В. Дякуємо вам.

МІХЕЄВ В.С. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, маємо наступний законопроект: це законопроект спрямований на адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу, виконання міжнародно-правових зобов'язань України в сфері європейської інтеграції, який підготовлений до другого читання. Він мав бути на цьому засіданні пленарному. Пані Галина Третякова знає, яка відпрацьовує, голова комітету, з колегами цей законопроект, знає, що я теж зверталася з тим, щоби відкласти його розгляд на пленарному засіданні до того моменту, поки якраз з боку євроінтеграційних зобов'язань ми з вами його не проаналізуємо, не надамо наші коментарі, якщо такі є. І, власне кажучи, можливо, комітет там, якщо будуть зауваження, то їх... профільний комітет їх врахує.

Тому я дякую, пані Галино, що ви, як завжди, з нами сьогодні на зв'язку. Колеги, ідеться про проект Закону про безпеку та здоров'я працівників на роботі (10147 від 13 жовтня 2023 року), поданий Кабінетом Міністрів України. Ну, напевно, я спершу би запросила до слова представників Мінсоцполітики, так, бачу. Ні? Чи хто у нас?

ТРЕТЯКОВА Г.М. Ні, а це не Мінсоцполітики веде.

ГОЛОВУЮЧА. А хто?

ТРЕТЯКОВА Г.М. Тепер же у нас з 19-го року – Мінекономіки.

ГОЛОВУЮЧА. А, Мінекономіки, Мінекономіки.

А в нас є Мін... Як правильно, боже, я забула, що це...

ТРЕТЯКОВА Г.М. Маємо, так, пані Бережна – заступниця, яка веде... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. А, бачу-бачу, да, да. Вибачте.

Пані Тетяна, будь ласка, вам слово. І, спочатку позиція міністерства до другого читання вже з цим законопроектом, потім почуємо пані Галину. У нас є тут представники профспілок. Я сподіваюся, що є представники, я бачу, да, і Федерації роботодавців. Тому, будь ласка, пані Тетяна, вам перше слово.

БЕРЕЖНА Т.В. Вітаю!

ГОЛОВУЮЧА. Ну, очевидно, з точки зору наших компетенцій, так. Тобто ми розуміємо, що це складний великий, ну, законопроект, але давайте на нього дивитися суто з точки зору якраз виконання наших євроінтеграційних, ну, і інших зобов'язань, бо тут і про МОП ідеться, міжнародних, да.

Дякую.

БЕРЕЖНА Т.В. Дякую, Іванна Орестівна.

Шановні народні депутати, перш за все я хотіла би подякувати за те, що Комітет соціальної політики за лідерства Галини Миколаївни так якісно відпрацював цей законопроект до другого читання. Не можу не згадати те, що до його опрацювання були залучені соціальні партнери, представники працівників, представники роботодавців. І вони зробили так, щоби, власне, той урядовий законопроект, який ми розробили в Міністерстві економіки, абсолютно задовольняв усі прагнення і працівників, і роботодавців, що насправді є складною задачею. Дуже дякую, що ви з цим дуже достойно впоралися.

Якщо говорити про цей законопроект, то він розроблений з метою формування національної системи запобігання професійним ризикам та впровадження ризик-орієнтованого підходу в сфері організації безпеки та здоров'я працівників на роботі. І тут я хочу сказати, що цей законопроект

імplementує низку директив ЄС. Не буду перелічувати їх повні назви, але це 391-а, 85-а, 104-а, 656-а, які стосується і гігієни праці, і вагітних працівниць, і використання робочого обладнання робітниками при здійсненні професійної діяльності.

Крім того, ми вірно зазначили, що йде мова також і про конвенції МОП, а саме про Конвенцію 1981 року про безпеку та гігієну праці, та виробниче середовище і протоколи до неї.

Можу сказати, що цей законопроект є у високому фокусі уваги наших міжнародних партнерів. Оскільки під час скринінгових зустрічей, які я мала нагоду проводити з боку українського уряду у Європейській комісії по розділу 19, було дуже багато запитань і відмічений прогрес в роботі над цим законопроектом.

Останнє, що я скажу, що зараз Міністерство економіки, ми працюємо над Трудовим кодексом, який імplementує європейські директиви на лише в питаннях безпеки здоров'я працівників, а в питаннях індивідуальних трудових відносин, в питаннях загальних положень. І ми будемо дуже вдячні, якщо ви підтримаєте цей законопроект. Оскільки за попереднім політичним рішенням відсилка на нього буде якраз здійснюватися в Трудовому кодексі як на той акт, який є дуже якісно опрацьованим, як я сказала, з боку соціальних партнерів і також в Комітеті соціальної політики.

Дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Тетяно.

Тут все-таки у нас є в наших експертів ціла низка зауважень, які, як на мене, частково ми вже там провели трохи консультацій з Урядовим офісом і трохи з пані Галиною поспілкувалися. Так, і, напевно, частина з яких може бути переглянута там з нашого боку і, можливо, знята. Але частина, на мою думку, з того, що я подивилася, на одні чи інші застереження, мали би бути, напевно, ще

доопрацьовані комітетом для того, щоб в нас не виникало, знаєте, питання до деталей. Тому що це добре, коли гарні назви, коли навіть основні блоки відпрацьовані, дійсно, якісно і ґрунтовно. І коли залишаються якісь там дрібниці, ну, хотілося би, щоб ми вже і з дрібницями теж... ну, відносні дрібниці, скажімо так, щоб ми все-таки зробили це повністю ідеально.

Тому, пані Галино, давайте, може, вам слово. Ви мали так само можливість подивитися на проект висновку наш, з тим щоб ми мали предметну розмову. То, будь ласка, вам слово.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую, пані Іванно. Дякую за залучення, як завжди, нашого комітету. Дякую всім соціальним партнерам, в тому числі і Міністерству економіки за підготовку проекту цього законопроекту, – це урядовий законопроект, – і за велику роботу, яку провели в комітеті. У нас було більше ніж 90 засідань, і всі соціальні партнери – і СПО профспілок, і роботодавців, і урядова сторона – працювали з п'яти днів кожен тиждень по три дні для того, щоб ці формулювання почистити.

Водночас зразу наголошую, що комітет готовий, якщо всі сторони нашого соціального діалогу готові будуть змінити формулювання, тому що кожна зміна цього формулювання – це три сторони, три стейкхолдери нашого законопроекту. Ми, власне, у Верховної Раді є бенефіціарами цього законопроекту. І коли три стейкхолдери готові підтримати формулювання, ми готові по 118-ій із зауваженнями комітету справитися і їх змінити.

Тому я зараз зупинюся на трьох речах, по яких я потім буду просити, щоб виступили сторони соціального діалогу, окремо профспілки і окремо роботодавці, і окремо потім урядова сторона, а в тому числі і Урядовий офіс з питань євроінтеграції, пан Іллічов Олександр. І я, може, скомпоную ці питання. Може, я щось забуду, потім мене поправите, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Ільков, Ільков, пані Галино, да.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ільков. Перепрошую, пане Олександрє. Дякую.

Таким чином, перше питання стосується визначення нічного працівника. Хочу наголосити, що це Конвенція МОП 171-а, і якщо ми подивимося на англійський переклад, на англійську версію цієї Конвенції МОП 171-ї, то ми побачимо фразу "on the one hand and on the other hand". Тобто з одного боку, це логічна кон'юнкція (правило відповідності). Це математичний термін, але правилу відповідності, воно діє в англійській мові. І власне, така логічна кон'юнкція в англійській мові використовується для представлення двох альтернативних підходів.

Цей випадок and з'єднує два варіанти визначення, які у перекладі на українську сказали би або/або. Відповідно на французькій мові це видно більше. Я не знаю, у мене немає прононсу французької, а я ... (*вислів іноземною мовою*) тобто або/або. Або це визначення, коли людина працює три години нічної праці, або це так, як визначили в національних консультаціях сторони національного діалогу, або в колективній угоді. Тобто цей законопроект не перекреслює колективну угоду, більше того, він каже про те, що колективна угода є первинною по застосуванню тих вимог, які є, а закон лише встановлює рамку мінімальну. Наші колективні договори, ми неодноразово говорили це з Міністерством економіки, ми маємо дати право профспілковій стороні і роботодавцям в діалозі визначати ті права, які можуть бути більш широкі, ніж в законі.

Що робило наше попереднє радянське законодавство? Звужувало ці рамки діалогу, виписуючи в законі не мінімальні вимоги, а широку рамку, і потім всі колугоди, колдоговори просто повторювали майже на 90 відсотків те, що є в законі.

Тобто нам потрібно надати право сторонам соціального діалогу в колективній угоді, в колугоді, визначати це або/або. Власне, ми це намагались зробити в нашому комітеті, коли визначення нічного працівника робили саме за такою конструкцією. Якщо сьогодні сторони хочуть змінити це визначення, то, будь ласка.

До речі, ця конструкція "або/або" чітко видна в італійському і чітко видна в тлумаченнях Європейської комісії, в їх роз'ясненнях, де Єврокомісія теж трактує це як альтернативу, а не як кумулятивну вимогу. Тому я прошу визначитися потім сторонами діалогу.

Друге зауваження на яке б я хотіла, щоб ми теж філософськи до нього підійшли, – це в проекті висновку євроінтеграційного комітету пишуть про те, що звужуються начебто права працівників у зв'язку з тим, що ми забираємо норми з КЗпП, але ми дублюємо такі норми в Законі про БЗР. І це трактується як звуження норм, прав. Це неправда, звуження не відбувається, тому що норми переносяться в БЗР. І це наша дискусія, яка наразі триває з Міністерством економіки, теж прошу пані Бережну підтвердити, чи ми будемо в подальшому вносити Трудовий кодекс, який буде містити норму БЗР (безпеки та здоров'я на роботі), чи буде від уряду внесений Трудовий кодекс, в якому не буде книги про БЗР? Це архітектура, яка існує в багатьох країнах Європи, а в Трудовому кодексі буде посилання на окремий закон, який саме і забезпечує, має казати про безпеку та здоров'я на роботі.

Третя річ, вона теж філософська, про те, що ми трактуємо, що начебто відповідно до 89 Конвенції визначення безпеки та здоров'я на роботі має бути, ну, радикально ідеально досягнутим. Це неправда, будь-який роботодавець не може одночасно досягнути стовідсоткової безпеки на роботі, а тому директива направлена на те, що роботодавець максимально, з одного боку, запобігав ризикам, з другого боку провадив аудит тих ризиків, які є на підприємстві, а третє – інформував у стовідсотковому обсязі працівників, які працюють на

підприємстві, про ті ризики, які можуть залишатися. Водночас директива надає привілей колективним способам захисту перед індивідуальними засобами захисту. І ми це теж намагалися втілити в закон.

І ще я хочу зупинитися ще на одній філософській речі. І наведу приклад, коли Конвенція МОП була, 35-го року, до речі, про заборону жінкам на підземних роботах, була денонсована самим МОП. Вона, до речі, не денонсована в нашій країні. І ми теж думаємо про те, який має бути юридичний механізм скасування цієї конвенції, тому що вона вже не існує в МОП, жінкам вже не заборонено займатися підземною працею в МОП. Але в Україні ще діє як частина законодавчої бази України ця конвенція, яка ратифікована, і відповідно нам треба думати про механізм, чи він автоматично денонсується, чи ми в національному законодавстві скасовуємо ті норми, які були в цій конвенції в попередні роки. Водночас філософія полягає в тому, чи є дозвіл жінкам працювати на підземних роботах звуженням їх прав чи розширенням.

І от оце звуження або розширення прав і трактовка по наших сталих усвідомленнях, які існують в нашому суспільстві, – це теж дискусії, які ми провадили під час дискусії цього закону. Тому що дозвіл працювати і добровільно обирати, – вагітна жінка, якщо в неї немає протипоказань врача профпатолога або ерготерапевта і в неї немає протипоказань, і якщо вона хоче працювати в нічну годину з більшою оплатою праці, то в цьому випадку чому закон має їй забороняти це робити. Тобто є підстави, коли ми знявши таку заборону, ми не звужуємо права, а розширюємо. І тому я в цій частині незгодна кардинально з висновком про те, що зняття такої заборони начебто звужує такі права. І просила би наших соціальних партнерів теж по цих питаннях висловитися. Якщо буде потім до мене ще питання, я готова ще раз взяти слово.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Давайте ми тоді почуємо роботодавців, профспілки, і відповідно перейдемо далі з вами до розмови.

ГОСТЄВА Н.В. Шановна Іванно Орестівно, члени комітету, запрошені, дозвольте висловити свої позиції щодо деяких положень, рішень комітету від СПО роботодавців, про які зазначила Галина Миколаївна.

Ну, по-перше, що стосується дефініції "нічний працівник", ми дійсно виходили з норм Конвенції МОП про нічну працю 171, яка є частиною національного законодавства відповідно до Закону про міжнародні договори і угоди, де термін "нічна праця" означає будь-яку роботу, яка здійснюється протягом періоду тривалістю не менш ніж сім годин підряд, охоплюючи певний проміжок часу, який встановлюється компетентним органом після консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, або колективними договорами.

Власне, у нас є цей мандат для того, щоб ми, по-перше, ми ці консультації вже провели в рамках нашої переговорної робочої групи парламентської, коли працювали над правками народних депутатів. По-друге, дійсно у нас залишається мандат на рівні колективних угод і колективних договорів встановлювати ці межі.

Що стосується залученості у тому числі до нічних робіт таких категорій, як вагітна працівниця, працівниця, яка нещодавно народила, працівниця, яка годує грудьми. В принципі, у нас в частині першій статті 28 зазначено, що роботодавцям заборонено залучати вагітних працівниць... взагалі от всі ці три категорії, які я перерахувала. І перелік таких вимог праці затверджується Кабінетом Міністрів України. Вочевидь цей перелік має бути такий значний, там можуть бути і надурочні, і переміщення ваги, і нічні, і робота в шкідливих і важких умовах праці. Ті роботи будуть здійснюватися з певними

особливостями, з певними умовами, тому ми вирішили віднести це регулювання на рівень Постанови Кабінету Міністрів України.

Хоча ми як роботодавці звертали увагу на те, що експерти МОП у цьому році при надання технічних коментарів до останньої версії проекту Трудового кодексу наголосили, що закони мають містити захисні заходи обумовлені передусім захистом материнства, в той же час не виключаючи ці категорії жінок з активної економічної діяльності, якщо дійсно жінкою заявлено про такий намір і вона хоче працювати або в нічних, або направляється у відрядження, або там на підземних роботах. Тобто законодавство має бути більш гнучким у плані реалізації жінками своїх прав.

Те саме стосується відсторонення від роботи замість відпустки. Ми розглядали це питання. Але, по-перше, відпустка можлива тільки за згодою працівниці, тобто нормативним актом роботодавця відправити у відпустку неможливо. По-друге, зазвичай, при розрахунку відпускних занижується середньоденна заробітна плата, і ця сума становить меншу суму, ніж збережена заробітна плата. Тому тут ми діяли в інтересах жінки.

Що стосується дефініції "роботодавець", ми передивились дефініції з різних законів і обрали ту дефініцію, яка, скажімо так, найбільше відповідає вживаній у національному законодавстві конструкції. А що стосується відповідальності роботодавця, вона у нас практично в кожній статті викладена в тому чи інший спосіб і мова не тільки про статтю 35, там, де викладені конкретні диспозиції, санкції за порушення.

Що стосується спостереження за станом здоров'я, тут у законі ми маємо, скажімо так, більш ширший мандат, зобов'язання з надання домедичної допомоги, надання першої допомоги, гасіння пожежі і так далі. Щодо медичних оглядів, ці питання щодо періодичності, зазвичай з 1992 року вони регулюються на рівні постанови Кабінету Міністрів, тому ми залишили саме таке регулювання.

Щодо відповідальності державних інспекторів, про те, що зазначено в окремих положеннях рішення комітету, будь-які повноваження органів державного нагляду і контролю мають бути забезпечені відповідним дієвим механізмом відповідальності. На жаль, стаття 9 Закону про основні засади державного нагляду (контролю), вона не працює. І при розгляді книги "Інспекція праці" в проекті Трудового кодексу ми вважаємо, що це питання необхідно врегулювати. Так само, як і питання повноважень, зупинки і призупинення діяльності роботодавців, надання послуг, реалізації товарів також в цій книзі має бути узгоджено із статтею 4 Закону про основні засади державного нагляду (контролю).

Що стосується всеосяжного такого забезпечення умов праці з боку роботодавців, то у нас, в принципі, є стаття, яка визначає ієрархію оцінки ризиків. Усі небезпечні, шкідливі фактори усунути неможливо по факту, тому там встановлюється певна ієрархія, якої має дотримуватися роботодавець при оцінці ризиків.

Загалом ми, ну давайте так, скажімо так відверто, протягом п'яти років розробляли цей законопроект, ми були активно долучені разом з профспілками. На той час цей законопроект не відповідав нашим інтересам настільки, що навіть був надісланий спільний позиційний документ роботодавців, профспілок до Верховної Ради з проханням його доопрацювати.

Після роботи вісім місяців поспіль у складі нашої парламентської групи, де ми працювали над правками, з правками народних депутатів, хочу визнати, що на сьогоднішній день цей закон загалом ми оцінюємо як такий, що є важеним і збалансованим з точки зору балансу, забезпечення безпеки праці на робочому місці, дотримання прав, інтересів працівників та роботодавців, і вважається таким, що відповідає євроінтеграційним зобов'язанням України.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Наталю.

Будь ласка, пане Василю – від профспілок. Правильно я розумію, що ви будете говорити від профспілок?

АНДРЕЄВ В.М. Так, так, Іванно Орестівно. Доброго дня, шановні народні депутати, Галина Миколаївна, Тетяна Василівна, Наталія Вікторівна, Ігор Анатолійович, також бачу.

Ми зараз з Дарією Миколаївною Марчак в МОП якраз, йде Міжнародна конференція праці. Я вибачаюсь, не отримав документи від комітету і трошки ми зараз ...*(Не чути)* профспілки, можливо, ви чули, хтось, що відбувається в нашому Будинку профспілок, ми дуже хочемо, щоб це все закінчилося. Може, спільними зусиллями, колеги, зробимо політичну волю, щоб все виглядало як соціальний діалог.

Але я можу сто процентів підтвердити, що ті 7 місяців роботи – це тільки 90 засідань комітету, Галина Миколаївна каже, було з депутатами, а без депутатів 171 засідання. У нас дійсно були діаметрально протилежні підходи, ми узгодили всі ці...

ГОЛОВУЮЧА. Пропав.

АНДРЕЄВ В.М. ... і перехід на позицію профспілок, зокрема щодо пільг і гарантій, а також громадського контролю. Це якимось чином перекрило частину тих статей, які зникли в главі 11, але і главу 11, ми їй присвятили два засідання після вже того терміну, який нам комітет виділив для робочої групи, і мені здається, узгодили між роботодавцями і профспілками, і всіма.

Я можу повторитися по працівниках, які годують грудьми або вагітним працівницям. Але все, що сказали колеги по працівницях, які годують грудьми, навіть збільшили, порівняно з 85-ю Директивою 1992 року, до 2 років цей

термін. Хоча позиція профспілок спочатку було не вказувати термін, але ми чуємо наших соціальних партнерів.

Єдине, про що ми звернулися, про те, що звичайно деякі норми, які мають бути в Трудовому кодексі там щодо запровадження локальної репрезентативності, можливо, там ви чули, і ми відверто це сказали, що це викликає дуже велику стурбованість профспілок. Але ми звернулися до народних депутатів для того, щоб це політичне рішення було ухвалене і ми працювали з законами, ми би хотіли, щоб наша робота закінчилася зараз результативно.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Василю.

Дивіться, напевно, так, щоби я просто хотіла би звернути увагу по цій додатковій консультації якраз, коли ми вже отримали і проект висновку від Урядового офісу, так. Насправді, наші експерти теж погоджуються з тим, що цей пункт другий зауважень про виключення статті 55 кодексу, якою встановлено заборону роботи в нічний час окремих категорій працівників, в тому числі вагітних жінок, – і далі — і жінок, що мають дітей віком до 3 років. Це зауваження експерти готові зняти.

Тому, можливо, там, пані Тетяно, зараз я вам надам слово. І ми почули теж позицію стосовно того, і пані Галини, і пані Наталі, пана Василя по жінках, що годують груддю, що мають неповнолітніх дітей, і вагітних. Тому, напевно, без цього шматка, скажімо так, пані Тетяно, що би ви хотіли додати? І ми, може, тоді почуємо і Урядовий офіс.

І я б хотіла теж дати слово нашим експертам. Тому що ось ці питання, до речі, про положення щодо обов'язків відповідальності державних інспекторів праці, мені все-таки видається, що це важливий компонент. Можливо, його треба передбачити в якийсь спосіб у "Перехідних положеннях" і якесь

посилання на те, я почула про що говорила пані Наталя, так просто його забути зараз і потім там розраховувати, що колись Кабмін внесе і це буде якось там відрегульовано, внесе відповідні положення, – це якась така дивна історія. Тобто, а поки він внесе, а поки ми це ухвалимо, а де ця дірка тоді в законодавстві і де цей?.. Це тоді буде прогалина у нас з вами в законодавстві, це одна історія.

Друга історія, що, може, я хотіла би почути, пані Тетяно, від вас. Усе-таки тут, коли йдеться про якраз права працівників, там є стаття 26 проекту Закону і там редакція пункту 11. Йдеться про те, що працівник має право на відсутність будь-яких негативних наслідків для себе, а також на захист від таких наслідків в разі залишення свого робочого місця у випадку серйозної, безпосередньої і неминучої загрози. А конвенції МОП вимагають лише, щоб у працівника були достатні підстави вважати, що небезпека для його життя і здоров'я є неминучою та серйозною, при цьому ознака безпосередності відсутня. Тому, наприклад, ми тут навпаки пропонували би виключити цю ознаку безпосередності і щоб привести це у відповідність до конвенції. Ану давайте, може, по цих.

І тут є ще в мене ця невідповідність між статтею 32 проекту Закону, цього пропонованого законопроекту, і статті 4 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності". Тому що там різні права виходить: або держаних інспекторів, або на основі судового рішення припиняється там діяльність підприємства. І тут треба теж уникнути цієї колізії між різними законами, які там вже працюють або будуть зараз ухвалюватися.

Будь ласка, пані Тетяна.

ТРЕТЬЯКОВ Г.М. Пані Іванна, а можна ще надати слово потім пану Ігорю Дегнері, голові Держпраці? Якраз ця структура...

ГОЛОВУЮЧА. Може, давайте спочатку пану Ігорю, а тоді... Вибачте, пане Ігорю, і тоді Тетяна, так підсумовуючи добре ці речі.

ТРЕТЬЯКОВ Г.М. Дякую.

ДЕГНЕРА І.А. Доброго дня, Іванна Орестівна, шановні присутні. З радістю прокоментую ці зауваження, тому що є, скажемо так, позиція, яка, можливо, надасть можливість, вибачаюсь за тавтологію, зняти ці застереження.

Перша історія: те, що стосується інспекторів. Дійсно 81 Конвенція містить окремі положення, які пов'язані з певними обов'язками, які покладаються на інспекторів у зв'язку з цими надзвичайними повноваженнями, порівняно з іншими органами. І вони здебільшого пов'язані з тими застереженнями, які на сьогодні вже є в законодавстві.

Для прикладу: нерозголошення конфіденційної інформації і збереження конфіденційної таємниці – це на сьогодні Закон "Про інформацію", стаття 21 Закону "Про інформацію", окремі питання, пов'язані у Кримінальному кодексі в частині відповідальності за розголошення такої інформації, статті 232, 231.

Те, що стосується конфіденційності джерела скарги і заборони повідомляти це, у нас на сьогодні регулюється принаймні Законом "Про звернення громадян" і правом їх просити про нерозголошення і зберігати таємницю звернення. Питання, пов'язані з відповідальністю за недотримання тих чи інших своїх обов'язків, – це дисциплінарна відповідальність, кримінальна відповідальність інспекторів, яка застосовується як відповідно до Закону "Про державну службу", так відповідно до Кримінального кодексу України і так далі.

І тут питання головне в тому, що конвенція не вимагає того, щоб ці позиції, які передбачені статтею 15, вони були уніфіковані в якомусь одному акті. І європейська практика говорить, оскільки сама конвенція говорить про те, що інспектори праці мають бути державними службовцями, то в Україні, як і в

інших країнах Європейського Союзу, всі ці питання регулюються законодавством про публічну службу і відповідними спеціальними актами. Тому набір цих позицій, він на сьогодні вже присутній в законодавстві. Просто він, як і для інших категорій державних службовців, розкиданий по законодавству і повністю відповідає тому, що є в статті 15 Конвенції.

Якщо говорити про питання статті 32 проекту Закону, то тут треба звернути увагу, що, перше: при оцінці відповідності до Закону 877, що ті позиції, вони взяті з положень конвенції. І очевидно, не зовсім коректно приводити положення, які є в конвенції, у відповідність до національного законодавства, оскільки завдання у нас трохи інше.

Разом з тим, сама стаття 32, до якої надаються зауваження, вона передбачає цілий механізм, пов'язаний з зупинкою. Перше – це право, так як в конвенції, право інспектора вимагати тоді, коли є безпосередньо загроза, припинити експлуатацію обладнання і так далі. Але роботодавець у свою чергу має право оскаржувати ці вимоги в порядку, передбаченому Законом "Про адміністративну процедуру" і він може не погоджуватися з цією історією, і для цього в 32 статті передбачено право інспектора звертатися вже до суду, щоб далі зобов'язати.

Тому такий алгоритм зовсім не суперечить навіть і національному законодавству в частині 877. Якщо ми говоримо, до речі, хотів зауважити ще ті застереження, які були по розслідуванню, по дорозі на роботу і з роботи, то тут при обговоренні цього питання треба взяти до уваги, що в нас в Україні і конвенція сама говорить про те, що, власне, національне законодавство це все вирішує. У нас є дві постанови Кабінету Міністрів, які регулюють питання розслідування нещасних випадків. Одна: які безпосередньо пов'язані з виконанням роботи, це 337 Постанова. Інша постанова, яка регулює порядок розслідування, реєстрації, повідомлення, коли це не пов'язано безпосередньо з виконанням роботи, – це 270 Постанова. І от якраз 270 Постанова регулює

питання розслідування випадків, коли працівник їде на роботу і їде з роботи. Там виписана ціла процедура повідомлення, хто, кого, куди повідомляє там і так далі.

Тому, на наш погляд, в Законі про безпеку і здоров'я це питання зосереджено виключно навколо випадків, які пов'язані з виконанням роботи. А от те, що говорить конвенція, в нашому національному законодавстві воно присутнє і регулюється Постановою 270. Тому, власне, положення конвенції в нас імплементовані шляхом затвердження двох постанов: 337 по випадках, пов'язаних з роботою, і 270-а – слідування на роботу, з роботи. Тому ми в цій частині також не бачимо жодних протиріч.

Якщо говорити про неминучу і безпосередню загрозу, то в ході робочої групи ми оцінювали з того, що 13 стаття оперує комбінацією слів "безпосередня і серйозна". Єдине, що в контексті соціального діалогу дійшли згоди додати слово "неминучої". Чому? Тому що... ну, логіка була, яка? Якщо падає метеорит, він буде безпосередньо нести загрозу працівнику, і загроза буде серйозною, але слово "неминучість", вона прив'язує в часі ці події стосовно того, що конкретному цьому працівнику буде безпосередньо загроза і вона є невідворотною, тобто це не гіпотетична якась історія. І на наш погляд, в контексті діалогу, який у нас був, ми оцінили, скажімо так, комбінацію цих всіх: прив'язки до часу, прив'язки до конкретної особи, кому ця загроза несе і те, що вона буде мати серйозні наслідки, там не синець, да, а шкода здоров'ю і життю. От, власне, оцю комбінацію ми обрали і суперечності із 155 Конвенцією ми не бачимо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Ігорю, ну, за насправді такі ґрунтовні і змістовні пояснення. Я думаю, якраз, ну, знову ж таки, дійсно наші фахівці виходили з того, що не передбачено щось законопроектом, але що це регулюється підзаконними актами, вже на сьогодні існує в нашому регулівному

полі, то, очевидно, це пояснює, чому його... чому воно не з'явилося у законопроекті. Мені здається, ну, досить зрозумілі пояснення і там переважна більшість речей, вона, ну, може бути відкоригована відповідно як з точки зору зауважень, ну, мені так видається. Зараз ми почуємо від наших колег.

Пані Тетяна, чи є щось додати? Ну, тому що мені здається, пан Ігор досить ґрунтовно пояснив.

БЕРЕЖНА Т.В. Пан Ігор все дуже професійно пояснив, тому я думаю, що всі коментарі вичерпані.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Давайте ми тоді зробимо наступним чином. Я би, може, попросила на пару хвилин буквально дати слово нашій експертці пані Світлані, ну, з огляду на всю цю дискусію, да, бо мені видається, що було би важливо теж почути, ну, чи ті там зауваження, вона погоджується теж, що є якась логіка збереження тих зауважень, які містилися в попередньому висновку, в проекті висновку. Пані Світлано.

_____. Доброго дня, шановна пані голово, шановні народні депутати та колеги. Перш за все, дякую дійсно за ґрунтовні пояснення. Частина питань, в принципі, мені стала зрозуміліша. Стосовно зауважень і стосовно роз'яснень, що частина питань врегульована на рівні підзаконних нормативно-правових актів, я погоджуюсь. І дійсно, пані голова вірно підмітила, що я виходила з того, що цього немає в проекті закону безпосередньо.

Оскільки ми затверджуємо базовий закон, який регулює таку рамку, яка буде стосуватися безпеки і охорони здоров'я працівників на роботі, то, як на мене, на моє переконання, можна було би включити певні норми з відсилкою на

те, що порядок і детальні умови визначаються Кабінетом Міністрів. Але, в принципі, якщо це вже є врегульовано, тоді окей, питання знімається.

Стосовно того, що проектом звужуються певні права працівників, все-таки хотілося б звернути увагу, тому що в порівнянні з редакцією проекту закону до першого читання і вже тією, яку ми маємо до другого читання, дуже багато пропонується видалити статей з Кодексу законів про працю, і не всі положення знайшли відображення в проекті закону. Так, наприклад, відсутні положення щодо обов'язку роботодавця видавати спеціальний одяг, стосовно прав працівників на перерви в роботі для обігрівання і відпочинку. Ну, стосовно робіт, на яких забороняється застосування праці жінок, – це вже, в принципі, пояснювали. І стосовно обмеження праці жінок на роботах в нічний час – це також обговорювали.

Тому тут зрозуміло, але окремі положення все-таки не знайшли відображення в проекті закону. Можливо, зможете пояснити, яка була логіка виключення цих положень і чому так. Тому що наразі воно виглядає так, як, дійсно звуження прав працівників, яке, в принципі, не узгоджується з зобов'язаннями за Угодою про асоціацію.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Світлано.

Я зараз дам, пане Ігорю, вам слово.

Єдине що, я згодна з пані Світланою, я думаю, що треба сформулювати би було в нашому проекті висновку, що мала б бути якась відсилочна норма на те, що мусять бути урядовими підзаконними актами врегульовані ті питання, які на сьогодні є врегульовані, бо вони... Ви прекрасно знаєте, постанову Кабміну можна відмінити, а це не передбачено якщо ніде законом, то тоді ми можемо знову ж таки отримати прогалину в законодавстві. Я не знаю, може, пані Галино, ви теж могли б це прокоментувати.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я чую, але мені здається, що це є. Зараз прокоментуємо, да.

ГОЛОВУЮЧА. Мені видається, що ми можемо це тоді, я би пропонувала колегам, це зазначити, що саме має бути відсилка. Я думаю, що пані Світлана досить коректно говорить про те, що цієї відсилки немає, і саме тому вона звертає увагу на це в нашому проекті висновку. Мені здається, що це має бути просто тоді відображено в інший спосіб в законі, що це, мовляв, підзаконними актами має вирішуватися. Хоча воно на сьогодні є вирішеним, ми почули пана Ігоря. Але ми ж з вами знову ж таки розуміємо, віз попереду коня не можна ставити. Тобто є на сьогодні постанови, але ми приймаємо закон, який і далі буде на майбутнє регулювати. Тому, мені здається, що це правильне буде зауваження.

Щось ви хотіли додати, пані Ігорю?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я думаю, що потрібно ще коментар від роботодавців, від профспілок щодо видачі індивідуальних засобів захисту у вигляді...

ГОЛОВУЮЧА. Обов'язково.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. І про відпочинок, щоб вони прокоментували.

ГОЛОВУЮЧА. Да. Давайте дуже коротко, колеги, бо хотілося б теж не зловживати часом інших. Будь ласка, хто, Василь чи пані Наталія, хто перший? По одягу і по відпочинку. Напевно, насамперед працівники, Федерація профспілок, напевно, мала б звернути.

АНДРЕЄВ В.М. Перша теза експертки стосовно того, що ми втратили права. Дійсно, ми втратили деякі права, це правда. Ми би хотіли їх всі залишити, додаткові отримати. Питання в тому, що в нас на розтяжці стояли Євродиректива з одного боку і конвенція Міжнародної організації праці. Тут роботодавці ґрунтовно запитували: а нам тоді що? Получається отримуєте, ми позбавляємо вас. Тут ми досягали балансу стосовно обігріву...

ГОЛОВУЮЧА. І відпочинку, да, і перерви.

АНДРЕЄВ В.М. Є ця норма, ми пропонували також, щоб була норма стосовно охолодження під час виходу номінальної температури, вищої ніж гранично допустимі норми. Тому що зараз є температура і 35 і 45 градусів і як будівельник я знаю, що таке працювати на 28 поверсі, на відкритому небі. Не дійшли ми до цієї згоди, я сподіваюся, що ми будемо рухатися далі в сторону змін.

Тому в цій частині ми на цей момент вважаємо, що вичерпаний момент і в українському законодавстві в 11 главі були лише для обігріву, вони залишилися через підзаконні акти. Ми вважаємо, що воно дійсне і...

ГОЛОВУЮЧА. А одяг?

АНДРЕЄВ В.М. Значить, у нас, більше не одяг, у нас є загальна норма стосовно того, що забезпечується в тому обсязі з тією частотою, яка необхідна.

ГОЛОВУЮЧА. Ну і засоби індивідуального захисту?

АНДРЕЄВ В.М. Да, і...*(Не чути)* і я думаю, що тут профспілки і представники працівників, якщо профспілки будуть дуже ретельно

контролювати тепер, будуть комітети якісь створюватися на кожному підприємстві, мають створитися на кожному підприємстві для того, щоб якщо щось зносилося, то цей респіратор не наносив шкоди, а більше користі додавав.

Нас більше хвилює в тому, що не має мінімальної межі затрат на безпеку праці, але це теж широко дискутувалося і ця дискусія,.. ну в цьому моменті ми дійшли от до такого тексту, як він існує і ми це підтримуємо наразі.

ГОЛОВУЮЧА. Я розуміла, пане Василю, що насправді дозволяє говорити теж, тут мені видається, що логічним було би збереження зауваження стосовно певного звуження прав. Та хоча тут є згода, я це все чую і так далі, ну але якщо ми говоримо вже про ґрунтовні висновки, можливо, дійсно, якщо ви кажете про те, що далі буде продовжуватися розмова і після ухвалення цього закону, законопроекту, то, можливо, у нас будуть в перспективі варіанти, як і ці права працівників забезпечити.

Будь ласка, пані Тетяно, вам слово. І тоді Урядовий офіс, і будемо підводити ризику.

БЕРЕЖНА Т.В. Так, дякую, Іванна Орестівна. Буквально дуже коротко.

Я б хотіла звернути увагу на статтю 4 проекту, яка передбачає, що для працівників, які зайняті на роботах або в умовах праці підвищеної небезпеки, зі шкідливими професійними факторами, можуть встановлюватися гарантії, пільги і компенсації колективними договорами, зокрема, але не виключно щодо безоплатного забезпечення лікувально-профілактичним харчуванням, водою, оплачуваних перерв і так далі.

Тобто іде мова про те, що соціальні партнери можуть встановити це в колективних договорах і це означає, що може бути розширений цей перелік гарантій. І тут є слова "але не виключно", тобто не тільки те, що передбачено в цій статті 4, на це б я хотіла звернути увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Залишається тільки розраховувати на те, що всюди є чи на більшості підприємств є можливість таки встановлювати колективні договори. Ми знаємо реалії, пані Тетяно, і розуміємо реалії там великої кількості підприємств, і взаємин роботодавців, і працівників. І коли ми це віддаємо виключно де-факто тільки на колективні договори, то ми з вами точно обмежуємо права працівників. Тому що мало хто з роботодавців, на жаль, буде ініціативно виділяти додаткові кошти для того, щоб пропонувати якісь додаткові пільги чи соціальні пакети, чи ще щось своїм працівникам. Без того, щоб хтось на цьому наполягав.

Пані Наталія, давайте два слова.

ГОСТЄВА Н.В. Колеги, окрім того, що це дійсно передбачено, може бути передбачено і вже передбачено на рівні колективних договорів, які, на нашу думку, є таким більш гнучким і динамічним способом регулювання трудових відносин, ніж законодавство. А все ж таки на рівні НПАОП в сфері охорони праці ці всі норми, вони є: і норми видачі спеціального одягу, і ЗІЗ, і колективний захист, і індивідуальний захист, і, власне, немає наміру скасовувати їх. Тобто просто це врегульовано на рівні іншого законодавства, тому ми...

ГОЛОВУЮЧА. Якого іншого?

ГОСТЄВА Н.В. На рівні НПАОП – нормативно-правові акти у сфері охорони праці.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я думаю, що ми...

ГОЛОВУЮЧА. Да, там просто відсилка до них. Розумієте? Якщо воно сьогодні... Да.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Да. Я вам скинула статтю 4 частину сьому, да, там є і встановлення оплачуваних перерв при перевищенні гранично допустимих рівнів температури. Мова іде про те, що ці гранично допустимі рівні температури встановлює Кабмін. От ми таку норму маємо дописати в цій статті для того, щоб ця була відсилка, що це повноваження Кабміну, все. І ми таким чином...

ГОЛОВУЮЧА. Так, от власне, таким чином вирішиться це питання і там незалежно від того, бо сьогодні це, те, що ми говоримо, от на сьогодні є нормативно-правові акти, які це врегульовують. А завтра Кабмін вирішить, що їх, ну, не потрібно, оскільки в законі немає положень, що він зобов'язаний це зробити, от і крапка. Ну, це не обов'язково, що це завтра чи станеться після післязавтра. Тому якраз отаке наполягання. Я думаю, що якраз це би вартувало би переписати на основі, ну, як нашу пропозицію на основі цієї дискусії, колеги.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. І я все рівно не згодна, що є звуження прав, з паном Василем ми це будемо дискутувати ще. Є навпаки надання права в рамках соціального діалогу дискутувати, і мандат проведення таких дискусій має бути саме на рівні соціального діалогу, а не на рівні законодавства.

Я ще раз хочу повернутися, мова іде не про скорочення прав, а про те, що мінімальна рамка вимог встановлюється законом, а все інше, яке може бути розширено, зменшення там температур допустимих. Я от вважаю, що у Верховній Раді теж допустима температура теж не витримується, працювати там без води, без там нічого чотири години поспіль, коли Апарат не забезпечує

тебе навіть водою, доставкою, – це теж порушення прав роботи народних депутатів з точки зору охорони праці, тим більше, що не можна перевищити...

ГОЛОВУЮЧА. Народні депутати – і так самі безправні, ми ж знаємо з вами.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Ну, да, ну, я просто, я до того, що от, ну...

ГОЛОВУЮЧА. З точки зору, з точки зору... *(Не чути)* законодавства.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Да, але народні депутати, не мають ще права укладати колективні договори, тому що ми не перебуваємо в рамках трудових відносин. А у профспілкових сторін і у роботодавців є право своїм мандатом розширити права людей, і ми оці права законодавством у них забрали. І коли ми кажемо про те, що ми, цей законопроект приписує, що у роботодавців будуть створені відповідні комітети, які будуть відстежувати, яким чином роботодавець ці мінімальні норми впроваджує, – це теж передання повноважень по контролю цієї безпеки на суспільство, яке буде краще контролювати роботодавця, ніж закон і державні органи. Тому це все відповідає європейському і демократичному врядуванню, і залученню людей до виконанню законів.

Тому, мені здається, що це не звуження правил, але це філософське питання, яке можна дискутувати.

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, колеги, у мене є пропозиція зробити наступним чином. З огляду на цю всю нашу таку ґрунтовну дискусію та отримання роз'яснень, я би пропонувала колегам з нашого секретаріату, це я звертаюсь до колег вже членів комітету, щоб таким алгоритмом піти. Де-факто

переопрацювати проект нашого висновку, врахувати от надані роз'яснення і, власне кажучи, скорегувати ті там зауваження, які залишаться в цьому проекті висновку далі. Ну, насправді більшість ми, мені видається, ми зняли в рамках цієї розмови, але потрібне там ґрунтовне переопрацювання цього проекту висновку. Ну, і, власне кажучи, нам з вами, колеги, тоді як членам комітету тоді зібратися окремо для того, щоб ухвалити вже новий текст з тим, щоб ми не дивилися, ну, зараз не формулювали кожне окреме речення, це у нас займе ще як мінімум годину часу, або і більше. І якщо є готовність ось іти на такий шлях, то, напевно, колеги, я би залишила зараз це без ухвалення рішення стосовно конкретного проекту висновку. А, власне, попросила би, можливо, до понеділка опрацювати цей наш новий проект висновку, і ми можемо просто дуже оперативно зібратися і його вже ухвалити там з колегами членами комітету.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую, пані голово. Дякую всім соціальним партнерам. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, я хотіла би почути, колеги члени комітету, як ви дивитися...

_____. Підтримуємо.

_____. Підтримую.

_____. Підтримуємо. Очевидно, що дуже логічно так, з того, щоб змінити висновок.

ГОЛОВУЮЧА. Так.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Пані голово, Валентин Наливайченко, я направляю письмово, я не беру час, тому що дискусія довга і довга. Але окрему думку з чітким викладенням, що саме не відповідає регламентам, директивам ЄС та міжнародному праву у сфері охорони праці працівників, я направляю і просив би теж врахувати, щоб зараз не забирати час. Але письмово.

ГОЛОВУЮЧА. А давайте... Да, я зрозуміла...

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я хочу зауважити. Це не охорона праці, пане Валентине. Конвенція МОП називається – про безпеку та здоров'я на роботі, а охорона праці – це радянський термін. І закон у нас називається ще по-радянському. Тому прошу просто врахувати це в подальшому.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Якраз це і враховуємо. Але законопроект саме, ви ж самі правильно сказали, законопроектом про що? Про здоров'я та безпеку.

ГОЛОВУЮЧА. І безпеку.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. А я чув все що завгодно, крім безпеки здоров'я людей праці. Ось і вся радянщина.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Валентине, давайте ми зробимо наступним чином. Я би просила, якщо б можна було десь до 12-ї дня понеділок тоді, щоб ви спрямували...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Сьогодні. Я це зроблю сьогодні.

ГОЛОВУЮЧА. А навіть сьогодні, з тим, що ми в понеділок могли опрацювати це максимально з секретаріатом, максимум у вівторок десь онлайн зібратися і вийти тоді на рішення.

Ми від Урядового офісу теж отримали проект висновку, да, Урядового офісу, і я вас, Марко, не запрошую до слова. Я думаю, що якраз і на основі цієї дискусії, на основі ваших там є кілька таких може не застережень, але кілька зауважень. Але в основному виходите на позитивний висновок. Я думаю, що якраз оця вся дискусія дає нам можливість теж вийти на більш позитивний висновок. У нас справді позитивний висновок, і я чую, що є готовність комітету тоді пані Галини разом з соціальними партнерами, можливо, відпрацювати оці кілька деталей, які б дали можливість бути законопроекту ще кращим.

Тоді, колеги, ми рухаємося таким чином, я може ставлю на голосування оце відкладення рішення про проект висновку на основі цієї дискусії і опрацювання нового проекту висновку комітету.

Хто – за, члени комітету прошу висловитися.

Я відповідно підтримую.

ВІНТОНЯК О.В. Вінтоняк – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Чудово, колеги. Я дуже дякую всім, хто долучився до цієї розмови. Я думаю, що вона була для всіх корисною, важливою. І тоді ми, колеги, з вами домовимося вже, з членами комітету, в оперативному режимі, як ми ухвалимо вже рішення стосовно нового пропонуваного проекту висновку. Прошу секретаріат це опрацювати.

А на сьогодні, колеги, порядок денний вичерпано. Дуже всім дякую. І до зустрічі, до зв'язку тоді.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую всьому комітету і, пані голово, вам також.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. До побачення.